

Supplerende opplysninger til innsendt søknad om klarering av lokalitet Fossvika i Fitjar kommune

Av: Bjarte Tveranger & Geir Helge Johnsen

Til: Engesund Fiskeoppdrett AS

Dato: 01.02.2018

Det vises til innsendt søknad med vedlegg fra Engesund Fiskeoppdrett AS (EF) datert 23. oktober 2017 om klarering av lokaliteten Fossvika i Langenuen i Fitjar kommune. EF har bedt Rådgivende Biologer AS om å supplere søknaden med tilleggsinformasjon som søker mener er viktig, og som forhåpentligvis kan bidra til en samlet positiv vurdering og behandling av søknaden av sektormyndigheter og Hordaland Fylkeskommune.

ENGESUND FISKEOPPDRETT AS

EF er et av Norges minste oppdrettsselskap, med en årlig omsetning på noe over 100 millioner, og har i dag 7 ansatte i Fitjar kommune. EF startet med ørretproduksjon allerede i 1967 ved øya Engesund i Fitjar og selskapet er bekymret for framtiden i hjemkommunen Fitjar om virksomheten ikke får utvikle seg videre i området.

EF hadde i 2009 kun en konsesjon (HFJ 0010) da § 37a i laksetildelingsforskriften («frysforskriften» i Hardangefjorden) trådte i kraft i 2011. EF hadde med dette utgangspunktet et dårlig grunnlag for videre vekst og bærekraftig drift i Fitjar-regionen. EF etablerte seg derfor i Masfjorden kommune for i det hele å kunne overleve som bedrift. Etter innføring av PO forskriften er det nå en ny mulighet for å etablere seg med en bærekraftig produksjon i Fitjar kommune igjen, og EF er svært motivert for å kunne produsere mer fisk nær hjemstedet sitt.

Dersom EF får godkjent den her beskrevne «pakke» basert på klarering av lokaliteten Fossvika, vil dette gi flere positive ringvirkninger for både naturmiljø og friluftslivet i Fitjarøyane samt lokal sysselsetting i Fitjar kommune. Et viktig poeng er også at EF har behov for og trenger flere lokaliteter da virksomheten drives med fire forskjellige typer akvakulturtillatelser med hver sine spesifikke krav til drift.

NEDLEGGING AV LOKALITETEN DYRHOLMEN ØST

Dersom EF får ja til klarering av lokaliteten Fossvika, vil lokaliteten Dyrholmen Øst bli lagt ned, og driften flyttet til Fossvika.

Lokaliteten Dyrholmen Øst ligger i dag i naturskjønne omgivelser og i et ettertraktet friluftsområde i Fitjarøyane. Det regionale Friluftsrådet i Hordaland er sterkt inne for å sikre området til friområde. Blant annet med egen servicebåt, brygger, oppsynsmann, oppkjøp av eiendommer og lange leiekontrakter på friluftsområde. Det vil være av interesse for allmenheten å få flyttet oppdrettsaktiviteten vekk fra Dyrholmen Øst. EF sier ifra seg lokaliteten Dyrholmen Øst dersom lokaliteten Fossvika blir klarert for fiskeoppdrett.

Lokalitetene Dyrholmen Vest og Øst ligger svært nære hverandre (700 m), noe som gjør at virksomheten drives relativt synkront og lite rasjonelt. Ved etablering på Fossvika vil EF kunne opprettholde stabil arbeidsstokk i Fitjar kommune og endatil kunne øke arbeidsstokken etterhvert som aktiviteten på Fossvika øker ved full drift opp mot den omsøkte lokalitets MTB-en samt drift av tarekonsesjonen.

SAMLOKALISERING AV VISNINGSKONSESJONER HFJ 0023

Visningskonsesjon HFJ0023 er i dag koblet til lokalitetene Dyrholmen Vest og Øst. EF ønsker å flytte denne til lokaliteten Fossvika. Da må Fiskeridirektoratet først gi tilsagn om flytting fra Dyrholmen Øst til Fossvika, og EF har søkt Fiskeridirektoratet om dette og fått det godkjent.

Visningsanlegget på Fossvika vil bestå av et nytt og moderne ringanlegg med Aqualine Midgard® system med liftupsystem med sentral på forflåten hvor en vil ha et 30 m² rom for visning på storskjerm av fisken i merdene. Det er et integrert dødfisksystem i flåten, med automatisk pumping av eventuell dødfisk. På lokaliteten vil det bli benyttet luseskjørt og undervannsføring på 5 m dyp. En vil også ha kameraovervåking av hver merd styrt fra flåten, slik at en til enhver tid har full visuell kontroll på fisken. Målet for EF er å kunne frakte opp mot 3 000 besøkende gjester samlet på EF sine visningslokaliteter, mens de i dag har i overkant av 1 000 besøkende på lokaliteten Dyrholmen Øst.

Ved flytting av visningskonsesjonen til lokaliteten Fossvika, vil EF kunne tilby publikum et mer sentralt plassert anlegg langs E39, med visning av selve anleggsdriften, mulighet til å se et anlegg som kombinerer fiskeoppdrett med gjenbruk av utslipp der næringssalter nyttes til tareproduksjon, samt drift av grønn konsesjon med strenge vilkår for drift.

SAMLOKALISERING AV FOU TAREKONSESJONEN HMF 0031

EF har i dag en FoU tillatelse HMF0031 på lokaliteten Laberget i Masfjorden kommune, der det dyrkes tare i nærheten av oppdrettsanlegg for opptak av næringssalter. For å kunne få klarert lokaliteten Fossvika for tarekonsesjonen, må Fiskeridirektoratet først gi tilsagn om etablering på lokaliteten Fossvika, og EF har nå søkt Fiskeridirektoratet om dette.

Tare er en biotop som er godt egnet for oppvekst av fiskeyngel, og tareanlegget vil kunne bidra til økt produksjon av villfisk i området. Taren vil bli høstet før felles brakklegging, om dette blir påkrevd.

FoU arbeidet på Laberget er et samarbeid mellom Møreforsking, Norsk Sjømatcenter ved Grethe Adoff, Sulefisk og Osland Havbruk. AK område på Fossvika er relativt stort, og det er derfor meget godt egnet til å kombinere tareproduksjon i tilknytning til fiskeoppdrett. Det er viktig for FoU arbeidet å ha tilgang til stor lokalitet for å kunne drive integrert akvakultur og dermed overholde kravene i forskningsprogrammet. Siden lokaliteten Fossvika og Laberget ligger i ulike utsettingssoner, vil disse lokalitetene vekselvis kunne opprettholde en høy produksjon når den ene av lokalitetene er i brakkleggingsfasen.

SAMLOKALISERING AV GRØNN KONSESJONEN HFJ0026

EF sin «grønne» konsesjon HFJ 0026 er i dag knyttet til selskapets tre lokaliteter i Masfjorden kommune. Denne ønskes også samlokalisert til Fossvika, og da vil denne konsesjonen driftes i samsvar med kravene til grønn konsesjon.

Den grønne konsesjonen har flere ulike tiltak for både å redusere risiko for rømming, redusere risiko for oppbygging av høye tettheter av lakselus og ikke minst strengere krav til høyeste aksepterte grense for lakselus. Alle disse tiltak og krav vil gjelde når denne konsesjonen driftes på lokaliteten.

Samlet sett vil alle de aktuelle tiltakene og kravene bidra til en vesentlig reduksjon i risiko for rømming og dermed og redusert påvirkning på ville populasjoner av laksefisk. Kravene er også satt ut fra at en i denne typen anlegg hele tiden skal kunne ha færre enn 0,1 voksne hunnlus av lakselus i gjennomsnitt pr fisk, mens kravene til dagens drift i oppdrettsnæringen er færre enn 0,5 voksne hunnlus i gjennomsnitt pr fisk og færre enn 0,1 voksne hunnlus i ukene 16 – 21.

I oversendingsbrevet tilknyttet søknaden av 23. oktober 2017 står det på side 3:

«Vår grønne tillatelse er hjemmehørende i produksjonsområde 4. Særvilkår for den grønne tillatelsen er at fisken som skal stå i åpne merder skal ha opprinnelse fra lukket flytende betonganlegg. Vårt betonganlegg er bare dimensjonert for å betjene en tillatelse. Den grønne tillatelsen kan ikke inngå i biomassetak uten at all fisk i biomassetaket driftes under de grønne vilkårene. Vi får dermed ikke tak i nok fisk fra det lukkede betonganlegget til at tillatelsen kan inngå i biomassetak. Fiskeridirektoratet har avklart at tillatelsen kan samlokaliseres med våre øvrige tillatelser slik at de grønne vilkårene bare får betydning for de enhetene som den grønne tillatelsen faktisk drives i.»

Vi har diskutert denne formuleringen med EF, og de ønsker å tilføye følgende momenter.

Lokaliteten Dyrholmen Øst er godkjent for en MTB på 780 tonn. Denne har krav om færre enn 0,5 voksne hunnlus hele året bortsett fra i ukene 16 – 21 da det skal være færre enn 0,1 voksne hunnlus. Ved flytting av denne konsesjonen alene til lokaliteten Fossvika og nedlegging av driften på Dyrholmen Øst vil ikke den samlede biomassen i området øke. Dersom lokaliteten også blir godkjent for konsesjonene HMF 0031 og HFJ 0026 vil området få tilført ny produksjonskapasitet, og ved et økt antall fisk på lokaliteten vil det også generelt kunne føre til høyere produksjon av lakselus.

På lokaliteten vil det maksimale antallet voksne hunnlus ikke overstige 0,37 når alle akvakulturtillatelsene driftes sammen (snittet av de tre) bortsett fra i ukene 16 – 21 da det uansett skal være færre enn 0,1 voksne hunnlus på lokaliteten. EF vil uansett ha som mål at antallet voksne hunnlus i løpet av året ikke skal overstige 0,3 ved drift av konsesjonene HFJ 0023 og HMF 003 på lokaliteten, og om dette målet oppnås vil det bety at det maksimale antallet voksne hunnlus ikke vil overstige 0,23 voksne hunnlus i praktisk drift når alle konsesjonene benyttes.

EF mener at dette skal være mulig å oppnå ut fra erfaringene på lokaliteten Dyrholmen Vest. Der stod det fisk i hele 2017, og en hadde gode lusetall på lokaliteten hele året. (Det stod ikke fisk på lokaliteten Dyrholmen Øst i 2017). De høyeste registreringene i 2017 lå mellom 0,4 og 0,46 voksne hunnlus i tre uker (uke 4, 6 og 51), mens snittet lå under 0,15 for året sett under ett. Det var ingen medikamentell behandling dette året.

EF mener det skal være mulig å kunne holde samme lave lusetall på lokaliteten Fossvika ved drift av de to konsesjonene HFJ 0023 og HMF 0031. Dette fordi det ikke skal settes ut fisk (ørret) på lokaliteten som er under 300 gram ved utsett. Dette vil EF kunne klare gjennom det langsiktige arbeidet de har hatt med utvikling av Vik Settefisk i Øygarden der EF har en eierandel på 25 %. Samtidig som vi også her vil benytte luseskjørt og utstrakt bruk av rensefisk (rognkjeks og villfanget leppefisk) for å holde lusetallene nede.

Og ved drift av den grønne konsesjonen på lokaliteten Fossvika er kravene færre enn 0,1 voksne hunnlus.

